

SOUBOR DOLINSKÝCH POHÁDEK

Obsah:

<i>Kouzelný hlas</i>	<i>stránka 3</i>
<i>Rohy zkázy</i>	<i>stránky 4 – 5</i>
<i>Mnemozinova přeměna</i>	<i>stránky 6 – 7</i>
<i>O skřítkovi, přáních a všech zamotaných záležitostech</i>	<i>stránky 8 - 9</i>

Kouzelný hlas

Bylo nebylo. Kdysi dávno vládl kraji rod Urkenů. Tehdejší kníže s kněžnou měli jediného syna. Mladíka Lenarda, na nějž byli právem pyšní. Už od malíčka ovládal všechny dovednosti správného šlechtice i bojovníka. Navíc měl šlechtetné srdce a všichni věřili, že jednou bude dobrým opatrovníkem celého kraje.

Jednoho žhavého letního dne se Lenard vydal se svou družinou na lov. Proháněli zvěř v lesích poblíž Doliny, až znaveni dorazili k Dlouhé řece. Průzračná voda se lákavě blyštěla a vábila utmácené a horkem zmožené lovce k odpočinku a osvěžení se v jejím objetí. Mladíci se nenechali dlouho přemlouvat, spěšně se vysvlékli z šatů a vrhli se do chladivých vln. Bezstarostně dováděli ve vodě, a tak si ani nevšimli, že se od nich Lenard oddělil.

Šlechtický syneček zaslechl volání. Krásný a prosebný ženský hlas. Zmateně se rozhlédl, odkud ten zvuk vychází, ale když nikoho nespatriil, vydal se po stopách toho zpěvu, jenž mu plnil srdce touhou. Ani si nevšiml, jak daleko se vzdálil od svých přátel, nepostřehl, že už neslyší jejich smích a hlasité šplouchání vody. Brodil se proti proudu. Stále dál a dál. Hlas byl hlasitější a naléhavější. Ale stále ji neviděl. Už pomalu propadal zoufalství, když tu náhle. Ano, hned za ohybem řeky. V síti chycená dívka, jejíž krása předčila jakoukoli lidskou krásku. Oči plné prosby se spojily s Lenardovým a on v tu chvíli věděl, že je ztracen. Pro tu bytost by udělal cokoli.

Jenže zřejmě nebyli všichni lidé okouzleni čarokrásnou rusalkou jako mladý šlechtic. K síti spěchal rybář a soudě dle kladiva v ruce neměl v úmyslu dívku vysvobodit. Lenard zvýšil své úsilí. Musel se dostat k rusalce první, musel. Touha mu dala sílu, vášeň rychlost. Neočekávanost jeho mohutného skoku na břeh rybáře naprosto vykojela. Zastavil svůj smrtonosný pohyb a bezhlesně zíral na budoucího pána kraje. Lenard horko těžko zkroutil svůj vztek a odebral muži kladivo. Pak jen ukázal směrem k rybářské chatrči, v rozrušení nebyl schopen vydat hlásku. K jeho údivu se rybář skutečně otočil a odešel.

Rusalka mlčela, nedůvěřivým a zároveň vděčným pohledem sledovala svého zachránce. Nedůvěra se záhy rozplynula, když ji Lenard vysvobodil ze sítě. Neřekli si ani slovo, přesto se zaslíbili jeden druhému. Ani jeden nemohl tušit, jaké bude mít jejich pouto důsledky. Na hradě odmítali rusalku přijmout, mysleli si, že mladého knížete očarovala. Nezaútočili na ni jen v obavě z toho, že by ji Lenard bránil a mohlo by mu být ublíženo. Mladíka stálo mnohé přemlouvání a útrapy, než rodině vysvětlil, že jeho láska je opravdová.

„Přivolala jsem tě kouzlem, ale nezamíloval ses do mě kouzlem, takovou mocí nevládnou,“ řekla mu, když se ocitli sami v jeho komnatách. A on znovu uslyšel její líbezný hlas. Jenže tentokrát. Tentokrát jej nevábil k ní, ale někam pryč. Snažil se vzdorovat. „Jmenuji se Darla.“ Kníže začal couvat směrem ke dveřím. „Co se děje, lásko moje, kam tě vábí srdce tvé, proč ode mě utíkáš?“ Rusalka k němu přiskočila. „Voda volá, voda vábí, proč tu s tebou nemám stání, když jsi láska má?“ usouzeně slova zní. Rusalka zbledne ještě více, posmutní náhle její líce. Je vědoma si prokletí svého hlasu.

Pátrali dlouho po řešení. Najde se či žádné není? Až doslechl se mladý pár o staré čarodějnici v blízkém lese. Vydali se k ní společně. Lenard jí slíbil bohatou odměnu, pokud je zbaví jejich prokletí. Odmítla klenoty, odmítla zlato. Žádala na oplátku za to místo chůvy jejich dcery. Splnili, oč žádala. Podepsali, odpřísáhli. Čarodějnice proradná kouzlem zbavila Rusalku hlasu. Marně kníže proklínal, marně vyhrožoval. Kletba byla zlomena. Mohli být šťastni.

Brzy se jim narodila dcera. Čarodějnice přišla na hrad přesně v den porodu. Lenard nemohl porušit dané slovo. Babizna se stala chůvou jeho dítěte, dcery Kalmény, čarodějnice temnoty, o níž vypráví jiný příběh.

Rohy zkázy

Budu vám vyprávět příběh lásky tak velké, že mohla zničit svět. Hrdinkou tohoto vyprávění je mladičká dívka Arael, jejíž krása byla tak proslulou, že o ni usíloval každý muž. Tvrdí se, že kdokoliv na ni pohlédl, okamžitě propadl srdcem a už nikdy nedokázal milovat někoho jiného. Arael byla chudá dívka a její rodina si od její kráasy hodně slíbovala. Doufali, že se Arael bohatě provdá a oni už nebudou muset tvrdě pracovat a strádat.

Arael ale neměla příliš pochopení pro žádného nápadníka, a přestože na ni její blízcí tlačili, seč mohli, dívka odmítla i ty nejbohatší žadatele o její ruku. Arael získala pověst pyšné a nedostupné. Zástupy ženichů se tenčily, ale nikdy nezmizely úplně. Stále se našli blázni, kteří doufali, že prolomí dívčiny obrany.

Nedaleko od chudinské čtvrti města, kde Arael žila, vystavěl si věž mocný mág. Někteří říkají, že to byl velmistr magie a nikdo v celé zemi nebyl ve věcech magických znalejší než on. Starý dědek, řekl byste. Ale kdepak – buď byl Finram neuvěřitelně nadaný už ve velmi mladém věku, nebo své mládí udržel kouzlem. To se nikdy nikdo nedozvěděl.

Mág Finram se jednoho dne setkal s Arael. Stalo se tak na tržišti, kde sháněl jakési přísady do lektvarů. Překrásná dívka počítala poslední peníze a přemýšlela, co za ně má koupit k jídlu, když do ní ten muž narazil a ona všechny peníze rozsykala. Společně je sesbírali a teprve tehdy velmistr pozvedl hlavu a zahleděl se do té božské tváře. Oči se spojily v zásrubním políbku. Arael se rozšířily zorničky a zrychlil dech. Co se to u všech bohů děje? Dívka poprvé pocítila lásku.

Svatba se konala do týdne, líbánky strávily na cestách. Finram vystavěl poblíž své věže palác pro novomanželku a najal mnohé služebnictvo. Nemohl se své ženy nabažit a dopřál jí vše, co jí na očích viděl. Arael si svého chotě vážila a vzhlížela s obdivem ke všem jeho znalostem. Vydržela jej poslouchat celé hodiny, ať už mluvil o čemkoliv, a každá minuta bez něj stávala se věčností.

Takto šťastně žili spolu ale jen několik měsíců. Velmistr si nemohl nevšimnout, jakou pozornost Arael vzbuzuje kamkoliv vstoupí, jak se na ní všichni muži dívají, jak jí svlékají pohledy, jak si představují... V takových chvílích popadala jej zuřivost. Jeho žárlivé výstupy se staly tak pověstné, že za chvíli nemohl s Arael vyrazit na jakýkoliv ples, do jakékoliv společnosti. Arael to nesla statečně, vždy si uvědomovala, že budí příliš mnoho pozornosti, a tak chápala manželovy obavy.

Jenže jejich stažení se z veřejného života nepomohlo. Finram byl stále podezřívavější a jeho žárlivost stravovala lásku, kterou k Arael choval. Vypráskal většinu mužských služebných. Odmítal přijímat návštěvy a stále si lámal hlavu, jak Arael uchránit. Spásný nápad dostal za jedné probdělé noci. Na nic nečekal, vytáhl spící manželku z postele ani jí nedovolil se řádně obléci. Hrubě ji odtáhl až na samý vrcholek své věže. Zamknul všechny dveře běžnými a magickými zámky a vyčaroval strážce, který měl ochránit jejich samotu.

Povídá se, že tu bestii vytáhl ze samotných pekel. Tak velkého býka nikdo nikdy neviděl. Jeho tělo bylo obklopeno plameny a z jeho nozder vycházela pára. Vztekle pobíhal okolo věže a pálil svými dotyky trávu v jejím okolí. Díky bohům od věže se nikdy nevzdálil. Několik odvážlivců zaplatilo za touhu utkat se s býkem životem. Ale nadále už se k věži nikdo nepřibližoval.

Arael plakala a spílala svému choti. „Nejsem přece drahocenný ptáček, kterého můžeš zavřít do klece.“ Finram náhle zjhl, objal Arael a tišil její bolest. Vzápětí si ovšem uvědomil, jak strašné věci se na nich obou dopustil. Nevzal do věže nic, co by mohli jíst, nic, co by mohli pít. Zamkl je na samotném vrcholku a izoloval je tak pevnými kouzly, že neměli naději dostat se zpět.

Po jejich smrti ohnivý býk zmizel, ale magické ochrany zůstaly. Proto se říká, že kdysi daleko leží magická věž, na jejímž vrcholku spočívají v objetí dvě kostry, které se milovaly tak moc, že spolu nedokázaly žít.

Mnemozinova přeměna

Žil byl jeden bohatý kupec. Jeho jméno znělo Mnemozin a v mnoha městech jej vyslovovali se značnou úctou, neboť vlastní píli a dovedností vypracoval se a přiměl obchody své vzkvétati. Mnemozin ale měl i jednu nepěknou vlastnost, která mu značně zneprjemňovala život. Nikdy nebyl spokojený s tím, co právě měl. Vždy usiloval o něco více. Tato vlastnost sice přímo souvisela s jeho úspěchem, ale neumožňovala mu v klidu si užívatí plodů své práce.

A tak Mnemozin jednoho pěkného dne dospěl k rozhodnutí, že hodlá za hranice krajín známých vycestovati, aby nové obchodní artikly našel. Sehnal družinu, jež ho měla doprovázeti, zásoby na cestu i několik tlumočnicků a badatelů, kteří mu mohli býti ku prospěchu. Putovali dlouho a objevili mnohé, dodnes se traduje, že Mnemozinově výpravě vděčíme za některé druhy koření, tabák, satén či porcelán a mnohé další.

Na dalekém jihu Mnemozin ale nebyl příliš úspěšný. Celá ta vyprahlá země mu nenabízela nic, co by mohl dodávati do svých končin a co by lidé ocenili. Náklady na výpravu se stávaly příliš vysoké oproti výtěžku z nového zboží. Lidé si na novinky těžko zvykali a příliš je nekupovali. Kupec už si začínal zoufat. Všude narážel jen na píseč, skály a tu a tam na nějakou tu oázu. Jednu takovou se Mnemozin rozhodl podrobněji prozkoumati.

Jeho muži zde vybudovali tábor a on je vyzval, aby následujícího dne prošli celý porost křížem krážem a přinesli mu plody všeho, co zde roste. Doufal, že by mohl narazit na něco užitečného či chutného. Muži shromáždili všechny vzorky. Mnemozin ochutnával plody sám, přestože ho jeho blízcí varovali, že dříve nebo později narazí na něco jedovatého, co jej zabije. On ale věděl své, vybaven magickým lektvarem neutralizujícím každý jed se ničeho neobával. Většina plodů nebyla zrovna jedlých, neměla žádnou chuť a nebo se projevovala chutí značně nelibou.

Až kupec konečně narazil na tmavě červené kulaté plody, které chutnaly téměř božsky. Mnemozin si vychutnával rozkoš dokonalé chuti, jakou nikdy předtím nezažil. Okamžitě poručil, aby našli rostlinu, jež dala toto ovoce světu, a spokojeně se natáhl do stínu k odpolednímu odpočinku. Probudil se o hodinku později a nikým nepozorován se odebral vykonat svou potřebu.

Jaké bylo jeho zděšení. Jaký byl jeho pronikavý ječet, který zburcoval celý tábor. Všichni se k němu seběhli. První u něj byl jeho obchodní zástupce. Zarazil se, ale nakonec ze sebe vykoktal otázku: „Kdo jsi, ženo? A proč máš na sobě oděv našeho pána?“ Mnemozin znovu žalostně zakvílel. A jal se pozorně prohlížeti změny, jež se s ním udály. Ano, nebylo pochyb, z obchodníka se rázem stala obchodnice. Naštěstí velmi rychle přesvědčil ostatní, že je skutečně Mnemozin, však měl stále své vzpomínky. Odvyprávěl jim věci, které jiní znáti nemohli.

Badatelé usoudili, že na vině je ovoce s božskou chutí. Mnemozin doufala, že až strom najdou a ona jeho plody okusí znovu, změní se zpět. Jenže ať její družina pátrala sebevíce, po záhadném stromu nebylo nikde ani památky.

A tak Mnemozin doplatil na svou nespokojenost, zvědavost a podnikavost. Jak se říká, kdo hraje, prohraje. Nicméně vypráví se mezi lidmi, že Mnemozin se nevedlo jako ženě špatně. Zvykla si na svou podobu a v některých směrech si ji dokonce nemohla vynachválit. Byla to atraktivní a inteligentní žena, která uměla využít všech předností a stala se ještě úspěšnější sňatkem s bohatým a mocným šlechticem.

Jenže osud nebyl k Mnemozin milostiv ani tehdy. I po několika letech manželství se její choť i ona trápili, protože stále neměli děti. Šlechtic pozval na hrad kdejakého léčitele či bylinkářku, ale nikdo nedokázal pomoci. Až jednou na trhu se k Mnemozin přitočila ošklivá umolovaná stařena a pošeptala jí: „Nemůžeš mít děti, protože nejsi žena.“ Mnemozin sebou polekaně trhla a ihned se otáčela, zda její muž nic neslyšel. Naštěstí ne. Odstoupila s babiznou o kus dál.

„Co ty o tom víš?“ vyštěkla rozzlobeně.

„Vím, že ses narodil jako muž a taky bys jím měl zůstat. Ne, bez obav, já to nezařídím, prostě se to stane. Naštěstí jsem to viděla. Máš čas do příštího úplňku, takže ti radím, uteč, nebo špatně dopadneš.“

Stařenino varování žel bohům nepadlo na úrodnou půdu, Mnemozin svého manžela milovala a odmítla uvěřit, že by se mohla znovu stát mužem.

Nadešel úplněk a ona si na babiznina slova ani nevzpomněla. Její muž byl mimo hrad, doprovázel krále na lovu a ona nemohla spát. Měla strach pokračovat, když vyjel ven bez ní. Přistoupila k oknu a vyhlížela jej. Z misky ujídala ovoce. Náhle vítr rozrazil okno, venku se zablesklo. Snažila se jej zavřít, když tu spatřila svého chotě vjíždět na nádvoří, chtěla mu zamávat, ale zlatý náramek se jí zapletl do hedvábného závěsu a přesně v tu chvíli do ní udeřil blesk.

Její manžel to vše viděl. Bleskurychle sesedl a hnul se po schodech do ložnice Mnemozin. Ale ji tam nenašel. V jejích šatech ležel v bezvědomí na zemi jakýsi muž. Přestože jej probrali, vyslychali, ba dokonce mučili, nikdy nezjistili, kam zmizela krásná a moudrá Mnemozin. Ovdovělý šlechtic dal ve vzteku záhadného muže popraviti.

O skřítkovi, přáních a všech zamotaných záležitostech

„U všech démonů, to sem blázen, esli tomuhle rozumim,“ zaklel pěkně od plíc starý Brughis, který toho času vedl svou bandu lapků neprostupným hvozdem severně od Dlouhé řeky.

„Čemu, veliteli, čemu, ...“ hnali se k němu ostatní.

Zarazil je jedním prudkým mávnutím ruky. Ukázal na zem a posvítíl loučí. Motali se v lese už pěkně dlouho, všichni unavení, rozedraní, špinaví a zmáčení odpoledním deštěm. Ale hvozď je hvozď. A hvozďy nebývají milosrdné. Žádné místo neslíbovalo úkryt a odpočinek, lupiči bloudili a noc už dávno pokročila. To, na co teď Brughis ukazoval, byly stopy. Kančí stopy. To by poznalo i malé dítě. Ale čemu starouš nerozuměl, bylo, že stopy náhle na tom místě končily, jakoby snad divoké prase získalo křídla a odletělo.

Teď už na stopy zírali všichni lapkové a nerozuměli jim o nic lépe než jejich velitel.

„Hledáte něco?“ ozval se najednou pisklavý hlásek.

Lupiči nadskočili leknutím a tasili zbraně. Ale ať mířili pochodněmi kamkoli, nikoho neviděli.

„Tady, no haló. Tady! No tak zvedněte hlavy, pánové!“ Neuvěřitelné, přímo na široké větvi nad nimi klidně a poslušně stál zmizelý kanec a z jeho hřbetu se dolů skláněl podivný mužíček v pestrobarevném oblečení.

Trvalo několik dlouhých chvil, než se alespoň Brughis vzpamatoval: „Co si zač a co po nás chceš?“

„Já?“ mužíček se rozhlížel, jako by tu snad byl ještě někdo jiný. „Já po vás nic nechci, ale vidím, že jste úplně ztracený, zablouděný a vůbec. Tak sem si tak náěk myslél, že by se vám šikla pomoc.“

Bandu se po sobě nevěřičně rozhlédla, jeden na druhého, druhý na prvního, třetí na čtvrtého, atd. „A jak bys nám jako chtěl pomoci?“ zabručel jejich velitel.

„Naprosto a dokonale jednoduše, pánové. Skřítek Barnabáš, plnění přání všeho druhu, záruka zaručena, spokojenost dokonalá. Račte mi to tady podepsat a můžeme se do toho pustit.“ Skřítek se i s kancem v duhové šmouze světla přenesl přímo doprostřed ustrnulých lupičů a mával Brughisovi před nosem jakýmsi papírem.

„No to mi teda vysvětlí,“ starouš se vztekle ohnal po papíru, který rázem zmizel.

A Barnabáš spustil litanii slov a zkomolenin, ve které se málokdo vyznal. Brughis si nakonec přebíral asi tolik, že jim mužíček splní jedno přání dle jejich vlastního výběru a bude za to chtít nazpátek jen to, co bude mít za hodinu starouš v pytlí přes rameno. Zdálo se mu to jako dobrý obchod. Jenže pak začalo nekonečné dohadování se s ostatními, jak by jejich přání mělo znít. Padaly nejrůznější návrhy, výhrůžky a facky, až nakonec rozhodl sám starouš: „Až do konce života chcem bejt bohatý a mocný pánové.“

Ostatní souhlasně přikyvovali a poplácávali se navzájem po ramenou, oči se jim blyštily v představě bohatství a přepychu. Barnabáš se zachichotal tenounkým hláskem, vesele zatleskal a v tu ránu byl pryč. Spolu s ním zavířilo opět duhové světlo, které ostatní na okamžik oslepilo. Když ale opět otevřeli oči, nestačili se divit. Seděli v sedlech ušlechtilých koní, měli na sobě šaty z drahých látek, zdobené drahokamy a byli obklopeni celou družinou sloužících a poddaných hotových plnit jakákoli jejich přání. Jejich nadšení neznalo mezí, smáli se a užívali si opojný pocit úspěchu.

Ihned se vydali na cestu z hvozdu, jenže jejich bohatství ani moc jim neukázala směr. Nic je nevyvedlo pryč do širých plání. Trmáceli se a bloudili úplně stejně jako předtím. V okolí vyli vlci a konečně se začali plašit, museli tedy sesednout a vést je. Únava na ně dolehla stejně jako předtím. Nálada klesala pod bod mrazu.

Když v tom náhle a nečekaně stromy se rozestoupily, aby ukázaly dlážděnou cestu k paláci ze zlata, jenž na lapky čekal a vábil je. Skočili do sedel a rozjařeně pobídlí koně. Jen Brughis nevěřičně vrtěl hlavou

a usilovně přemýšlel, před čím ho jeho neomylný šestý smysl varuje. Na větvi u jeho hlavy se zase objevil skřítěk. Smál se a ukazoval směrem k paláci. Starouš se ale nerozjel hned, nejprve prudce hmátl po mužíčkovi, sevřel ho tak silně, že jej málem rozmáčkl, nacpal ho do pytle u sedla a pevně zavázal.

„Jestli tam čeká nějaká hrozba, budeš jí čelit taky,“ zabručel a pobídl koně. Rychle dohnal ostatní a blížil se s nimi k zámku. Najednou ztratili všichni pevnou půdu pod nohama, iluze zámku byla ta tam, lapkové vězeli ve zrázozoné bažině a propadali se stále hlouběji. „Zatraceně, ty jeden proradnej, malej červe, tohle si vyžereš s náma,“ Brughis prudce zatřásl pytlím.

Ale z něj se ozvalo jen: „Tik tak, tik tak,“

„Ty vošklívej prtavej šmejde, dostaň nás ven,“ vztekal se starouš, a jak se prudce zmítal, propadal se do bažiny rychleji.

Z pytle zaznělo opět jen: „Tik tak, tik tak,“

Brughis vychrlil ještě spoustu nadávek, dokud tedy mohl. Ale Barnabáš se zastrašit nenechal. Trpělivě dotíkal až k vyplnění zbytku své smlouvy. „Hodina uplynula, musíš mě pustit,“ zasmál se.

Starouš nechápavě zíral na pytel, který se mu náhle rozpadl v ruce a na rameno mu z něj vyskočil skřítěk. „Jak jsme se dohodli: do smrti budete bohatý a mocný pánové a ty mi za hodinu dáš to, co máš v pytli. Takže mě. Ách, to máme dneska vydařený den. Všechno klapě podle časovýho plánu a úplně přesně. No, tak si to užijte kamarádi, doufám, že vám to bohatství mooc pomohlo a ste s ním strašně spokojený. Žel za chvíli budete úplně splynutý s touhle milou bažinou. Tak bohové s vámi. Asi už se, hádam, neuvidíme.“ Barnabáš zmizel a ponechal lupiče jejich osudu.

Skřítci jsou zlomyslní a tento se postaral o to, aby lidská chamtivost a touha po moci byla potrestána. Kdo ví, jak by to dopadlo, kdyby lapkové chtěli pouze a jenom vyvést z hvozdu, v němž zabloudili. Kdo ví.